



## **Sancti Gregorii Papæ Primi Cognomento Magni Opera**

In Tres Tomos Distributa. Ex quamplurimis MSS. Codicibus emendata ;  
Additæ Sunt Quædam Notæ in Dialogos & Epistolas ejusdem S. Gregorii

**Gregor <I., Papst>**

**Lutetia Parisiorum, 1675**

Reverendissimus Dominus Dominicus, Episcopus Brixienſis, Summi Pontificis Sixti Vicarius, hanc Præfationem Moralibus beati Gregorii Papæ inseruit.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74915)



REVERENDISSIMUS DOMINUS

*Dominicus, Episcopus Brixienſis, Summi Pontificis Sixti Vicarius, hanc Praefationem Moralibus beati Gregorii Papa inſeruit.*



ANCTUS Job, exemplar patientiæ, librum edidit, in quo Dei providentiam magna ex parte nobis aperit, & quorundam hominum fallas de judiciis Dei opiniones refellit, qui plerumque pœnas, & hujus mundi molestias, atque incommoda, & econtra corporis, & externa bona, in causas referunt eis prorsus incognitas. Cùm autem Propheta dicat: *Judicia Dei abyssus multa; & iterum de eisdem: Existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me, donec intrem in sanctuarium Dei, & intelligam in novissimis eorum.* Scripsit autem metro, cujus mensura in translatione servari non potuit. Multa namque sunt versuum genera, quibus prisca utebantur, nobis incognita; ceu illud Deuteronomii canticum, *Audite celi qua loquar,* metro currit. Et hoc similiter carmen, ab eo loco, *Pereat dies in qua natus sum,* usque ad calcem fere operis hexametrum est. Ex quo liquet non Poëtas modo Gentilium, sed vates quoque nostros numerosis versibus usos, & eorum fuisse inventores. Si quidem Moyses, qui cecinit carmen illud, *Cantemus Domino, gloriose enim honorificatus est,* & quod supra memoratum est, eos omnes præcessit, quos Græci vetustissimos putant: Homerum scilicet, & Hesiodum, & ipsum Trojanum bellum, & longè superior fuit Musæo, Orpheo, Mercurio & Apolline, quemadmodum Eusebius Casariensis clarè supputavit. Non magnum autem temporis decursum inter hos duos, scilicet Job & Moysen, autumant, qui rectè conjectari existimantur ab Esau Job descendisse, & ipsummet historiam suam texuisse. Describit etiam hic Propheta resurrectionem futuram omnibus aliis clariùs, dicens: *Scio quòd redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum, & rursum circumdabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum Salvatorem meum, quem ego ipse, non alius, visurus sum.* Diabolum etiam super omnes filios superbiæ regem, sub figuris Behemoth & Leviathan, id est, elephantis & piscis magni, sive serpentis marini, imitandis conditionibus, & multa alia, quæ legentibus eruditionem egregiam, & delectationem afferant. Hunc beatus Gregorius declarandum suscepit: commentariaque in eum edidit, ut plurimum juxta sensum tropologicum, in triginta & quinque libros distincta, tanta eloquentia, tanta copia, tanta sententiarum gravitate, ut qui sacris literis delectantur, nihil fere habeant, in quo magis possint, quæ ad mores & beatè vivendum spectant, contemplari: & idcirco Moralia appellata sunt. Eorum si auctorem spectes, non solum magnæ doctrinæ, sed & auctoritatis tibi erunt: quippe qui inter præcipuos enumeratur Ecclesiæ Doctores. Si verò ejusdem auctoris sanctitatem & religionem contemplatus fueris, tunc pietatis speculum, frugalitatis exemplar, pœnitentiæ normam, beatè vivendi regulam, & omnis virtutis ornamenta reperies. Hæc commentaria, quia magni admodum erant voluminis, non facile haberi etiam à cupientibus poterant. Placuit autem



clementissimo Deo his nostris temporibus novam artem docere homines, ut per impressionem characterum facillima esset scriptio librorum: adeo ut à tribus hominibus, solum tres menses laborantibus, per impressionem formata sint horum Moralium trecenta volumina: ad quæ tota eorum vita haud quaquam sufficeret, si digitis, & calamo, aut penna scribenda forent. Hac ipsa arte cum multa opera hominum generi utilia, in primis sacra, dehinc Philosophorum, Poëtarum, Oratorum, Historicorum, Grammaticorum, & Jurisconsultorum formata sint: tum etiam nuper hæc Moralia Gregorii Pontificis Maximi, & sanctissimi, ad quæ habenda, & legenda literarum studiosos, quammaximè possum, exhortor, & si quid in me est auctoritatis, etiam admoneo, ne tanta Dei beneficentia abutantur, tantam sacrarum Scripturarum explanationem parvifaciant, tantam negligant disciplinam, quæ in hoc codice possunt parvo pretio comparari.

## M O N I T U M.

**H**ANC Præfationem qua primis Moralium editionibus præfixa fuit, quia multa notabilia continet, hic apponendam censeo.



SANCTI